

kommer til Indførelsen af en mundtlig Procedure i alle Sager — saa vil det jo ogsaa følge med, for saa vidt disse Sager angaar. — At Lægmandenes Medvirkning som Meddomsmænd naturligtvis bliver lettere og bedre, naar Proceduren bliver mundtlig, er klart, men paa den anden Side er den jo ingenlunde umulig, fordi Proceduren ikke er mundtlig; thi vi have jo haft Eksempel derpaa i tidligere Tider. Det er bekendt nok, at ogsaa Søretten i København, som eksisterede, indtil den nuværende Sø- og Handelsret blev oprettet, var beklædt, foruden med retslærde Dommere, af 4—5 Lægmand, og der brugtes den samme Procedure som ellers, skriftlig Procedure, og det gik meget godt. Jeg har aldrig hørt, at der derved er fremkaldt videre Vanfælgelighed for Lægmandenes Medvirkning. Ligeledes er det bekendt, at ved Søretten i Helsingør have ogsaa Medvirkning af Lægmand, og heller ikke der har jeg hørt noget om, at der skulde fremstaa Vanfælgeligheder, hvad angaar deres Medvirkning, derved at Proceduren ikke er mundtlig. Jeg tror som sagt ikke, at det gaar an at stille saa store Fordringer, som det ellers vilde være nødvendigt, til samtlige Landets Underdommere.

Hvad angaar det Spørgsmaal, om det er let eller vanfælgeligt at faa det fornødne Antal Lægmand eller Meddomsmænd, saa er det noget, der er udtalt meget forskellige Meninger om. Det skulde fornøje mig meget, om den ærede Rigsdagsmand for Bræts Amts 3dje Valgtres (Veth) skulde have Ret i, at det var let; for jeg vilde anse det for ønskeligt, at Listen blev saa fylldig som muligt; thi jo flere der kan opstilles paa Amtets Liste, jo lettere ville de være at tilkalde i hvert enkelt Tilfælde, og jo flere vil der være at vælge imellem. Med Hensyn til disse gamle Skippere er der dog et Moment, jeg vil gøre opmærksom paa; det er, at de have Ret til at vælge sig, naar de ere 65 Aar gamle. Man kan derfor ikke vide, om en stor Del af disse Folk, selv om der findes saadanne omkring i vore Byer, ville være i den Ratus, at de kunne sige nej efter Lovens Bestemmelse, og derfor ogsaa ville gøre det. I øvrigt maa der lægges Mærke til, at det ingenlunde er Meningen, at alle disse Lægdommere skulle være egentlige Sømand, det skal jo ogsaa saa vidt muligt

være Folk, der ere kyndige i Skibsforhold i Almindelighed, hvortil kan regnes Skibsredere og maasse ogsaa Skibsmæglere osv. og dernæst ogsaa Folk, der ere kyndige i Skibsbygning, Maskinvæsen og Søarsrancenævnen, saa Rammen bliver altsaa noget videre, end om det blot var Mænd, som vare kyndige i det egentlige Søvæsen eller selv ere eller have været praktiske Sømand. Jeg har forudsat — og i den Henseende er der heller ikke fremkommet noget, der egentlig kan forandre denne Mening hos mig — at man nok vil finde det fornødne Antal Mænd. Der kan maasse nok være enkelte Amter, hvor det kan knibe noget, men saa maa man huske paa, at det vil være de samme Amter, hvor der kun sjældent vil blive Brug for disse Folk. Der er forskellige Amter ude i Landet, hvor der jo ikke er megen Søfart, og der kan det naturligtvis være vanfælgeligt at finde disse Mænd; men der vil jo ogsaa kun yderst sjældent være Brug for dem. — Hvad angaar Spørgsmaalet om disse søyndige Lægmands Medvirkning, saa antager jeg ogsaa, at deres Medvirkning fortrinnsvis er nødvendig ved Søforklarings Afslæggelse og ved de saakaldte Søforhør. Jeg har derfor heller ikke uden Betænelighed set den Wendring, som i Landstinget er bleven gjort i § 1, og som den første ærede Taler, som havde Ordet (Klein), uden al Tvivl ogsaa sigtede til, nemlig en Wendring, som gaar ud fra, at Formanden, altsaa Stedets Byfoged, skulde kunne optage disse Søforklaringer, ogsaa uden søyndige Medlemmers Tilstedeværelse, naar disse ikke betimelig kunne staves til Stede. Det er en Bestemmelse, som i Landstinget kom ind paa Forslag af et Medlem, der — jeg tør vel nok nævne det her — er Byfoged i Helsingør, som mente, at Erfaringen derfra talte for en saadan Bestemmelse, idet det der overordentlig hyppig forekommer, at Skibe komme ind og ville aflægge en Søforklaring af ringe Betydning om et enkelt simpelt Faktum, og have stort Hastværk, fordi disse Skibe kun ville opholde sig nogle faa Timer paa Reben, og saa skulle sejle videre, og der blev saa fra det ærede Medlems Side gjort gældende — hvad jeg i Forbigaaende vil sige har forundret mig en Del — at der i en By som Helsingør kun vilde være yderst saa,